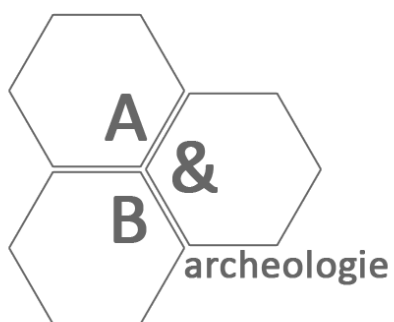

Nota Wondelgem Hoevestraat

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE, Paulien FONTEYN en Sander DEBRABANDERE

2-6-2021

Titel: Nota Wondelgem Hoevestraat

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke, Paulien Fonteyn en Sander Debrabandere

Projectcode bureauonderzoek: 2021B422

Bekrachtigde archeologienota: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/1426>

Projectcode proefsleuvenonderzoek: 2021B422

Intern projectnummer: 2021.043

Locatiegegevens: Oost-Vlaanderen, Wondelgem, Hoevestraat

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 103633,77 en Y: 198249,52; X: 103800,78 en Y: 198145,62

Oppervlakte totale plangebied: ca. 9634,7m²

Onderzoekbare oppervlakte: ca. 7232,7m²

Kadastergegevens: Gent, afdeling 30, sectie C, percelen 91M, 91P, 94E2, 94L2, en 94W (zie figuur 5)

Topografische kaart: /

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Paulien Fonteyn (erkend archeoloog, veldwerkleider, assistent-aardkundige), Sander Debrabandere (assistent-archeoloog) en initiatiefnemer

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 02/06/2021

© Acke & Bracke bv, Dorpvaart 76, 9180 Moerbeke. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1. VRAAGSTELLING	4
1.2.2. RANDVOORWAARDEN	5
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	8
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	8
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	9
1.3.3. ADVIES SPECIALISTEN	9
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	9
1.3.5. SELECTIE BRONNEN	9
2. ASSESSMENT	11
2.1. AARDKUNDIGE OPBOUW	11
2.2. ASSESSMENT SPOREN	15
2.3. ASSESSMENT VONDSTEN	20
2.4. ASSESSMENT STALEN	20
2.5. ASSESSMENT CONSERVATIE	20
2.6. DATERING, INTERPRETATIE EN CONFRONTATIE MET VOORGAANDE ONDERZOEKSFASES	21
2.7. SYNTHESE	22
2.7.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	22
2.7.2. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	23
3. SAMENVATTING	24
4. BIBLIOGRAFIE	25
5. BIJLAGES	26

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Wondelgem Hoevestraat (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog. De archeologienota bestond enkel uit een bureauonderzoek. In het programma van maatregelen was opgenomen dat een proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit verder vooronderzoek beschreven.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

In het programma van maatregelen, horende bij de bekrachtigde archeologienota¹, waren de volgende onderzoeksvragen opgenomen:

- Wat is de bodemopbouw en wat zijn de eventuele bodemvormende factoren?
- Wat zijn de lokale variaties binnen de bodemgenese?
- Wat is de impact van bodemvormende factoren of processen op het bewaringspotentieel en de bewaringstoestand van het archeologisch erfgoed?
- Zijn er in de proefsleuven relevante archeologische sporen of (steentijd)artefacten aanwezig?

Indien er relevante archeologische relictten aanwezig zijn:

- Wat is de aard van de grondsporen (natuurlijk en/of antropogeen)?
- Wat is de bewaringstoestand van deze sporen?
- Welke relevante archeologische structuren of vondstconcentraties zijn aanwezig?
- Wat is hun verspreiding?
- Wat is de densiteit?
- Wat is de datering van de sporen op basis van het vondstmateriaal, de oversnijdingen en/of de opvulling van de sporen en de daarmee gepaarde fasering?
- In welke sporen of bodemhorizonten zijn er steentijdartefacten aanwezig (*in situ* of secundair materiaal)?
- Kan er een ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) gemaakt worden van de zones met archeologische sporen of steentijdartefacten?
- Wat is het type vindplaats (bewoning, artisanaal, funerair, religieus, ...) op basis van de aard van de contexten en/of het vondstmateriaal?

¹ Heynssens, De Brant, Hoorne 2016.

Figuur 1 Uitsnede uit het verkavelingsplan met aanduiding van de te behouden bomen (bron: Initiatiefnemer).

Figuur 2 Zicht op de te behouden bomen in het noordelijke deel van het terrein.

Figuur 3 Zicht op de te behouden bomen in het westelijke deel van het terrein.

Figuur 4 Zicht op de te behouden bomen in het zuidwestelijke deel van het terrein.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

Op basis van het bureauonderzoek werd in het programma van maatregelen van de archeologienota een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven opgelegd, in een uitgesteld traject. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden volgens de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en de voorwaarden opgenomen in het programma van maatregelen horende bij de archeologienota. De erkende archeoloog kan enkel mits gefundeerde motivatie afwijken van sommige van deze bepalingen en voorwaarden.

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op een site met een normale, eenvoudige verticale stratigrafie. Het sleuvenplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag in de aanleg van twee parallelle oost-west georiënteerde proefsleuven in het zuidelijke deel van het terrein en zeven parallelle noord-zuid georiënteerde proefsleuven in het noordelijke deel van het terrein. Het vooropgestelde sleuvenplan kon grotendeels gevolgd worden. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. Er werden extra kijkvensters aangelegd om de schijnbare afwezigheid van sporen na te gaan, alsook om de verstoringgraad te controleren. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze opnieuw gedicht.

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 9.634,7m². De huidige Hoevestraat, alsook de bufferzone van telkens 5m rond de te behouden bomen konden niet onderzocht worden waardoor de onderzoekbare zone nog een oppervlakte van ca. 7232,7m² had. Hiervan werd ca. 827,6m² (11,4%) onderzocht door middel van proefsleuven en ca. 57,1m² (0,8%) door middel van kijkvensters. De vooropgestelde dekkinggraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarsleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald (12,2%). Desondanks kon een goed beeld verkregen worden van het archeologisch potentieel van het plangebied dat in dit geval duidelijk negatief bleek te zijn. Er werden slechts enkele greppelsegmenten teruggevonden, waarvan twee mogelijk eerder een natuurlijke oorsprong kennen.

Het archeologisch vooronderzoek werd uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk. Aangezien alle metingen gebeurden met een GPS-aangestuurd systeem met precisie van 1cm werd voorafgaand het veldwerk geen hoofdmeetsysteem aangelegd. Elke proefsleuf en elk kijkvenster werd beschouwd als een individuele werkput. De aangelegde vlakken en de storten van de sleuven en sporen werden onderzocht met een metaaldetector van het type XP Deus. Dit leverde geen relevante vondsten op. Het archeologisch vlak werd opgeschoond. Alle sleuven en profielen kregen een uniek nummer, werden beschreven en geregistreerd via foto's en opmetingen. Er werden slechts drie archeologisch relevante grondsporen aangetroffen. De foto's werden genomen met een camera van het merk Nikon Coolpix W300. Er werden geen vondsten of stalen ingezameld. Relevante delen van de putwandprofielen werden opgeschoond en geregistreerd als referentieprofiel. In totaal werden vijf referentieprofielen geplaatst, verspreid over het gehele terrein. Deze tonen een gelijkaardige bodem aan over het volledige plangebied.

De proefsleuven werden aangelegd op één archeologisch niveau, namelijk de C-horizont. Deze bevond zich ca. 50 tot 75cm onder het huidige maaiveldniveau. De C-horizont bevindt zich in het noordoosten op ca. +6,7m TAW, in het zuidoosten op ca. +6,8m TAW, in het zuidwesten op ca. +6,6m TAW, in het noordwesten op ca. +6,6m TAW en centraal op ca. +6,7m TAW. Het archeologisch vlak kent aldus een relatief vlak verloop.

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op vrijdag 28 mei 2021. Het kraanwerk werd uitgevoerd door Steven Antheunis (SA Grondwerken). Erkend archeoloog Paulien Fonteyn trad op als veldwerkleider, en assistent-aardkundige, Sander Debrabandere als assistent-archeoloog en Maarten Bracke als erkend-archeoloog. Landmeterbureau MeetHet stond in voor de opmetingen met GPS-toestel, deze gegevens werden nadien verwerkt tot bruikbaar kaartmateriaal door assistent-archeoloog Paulien Fonteyn.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

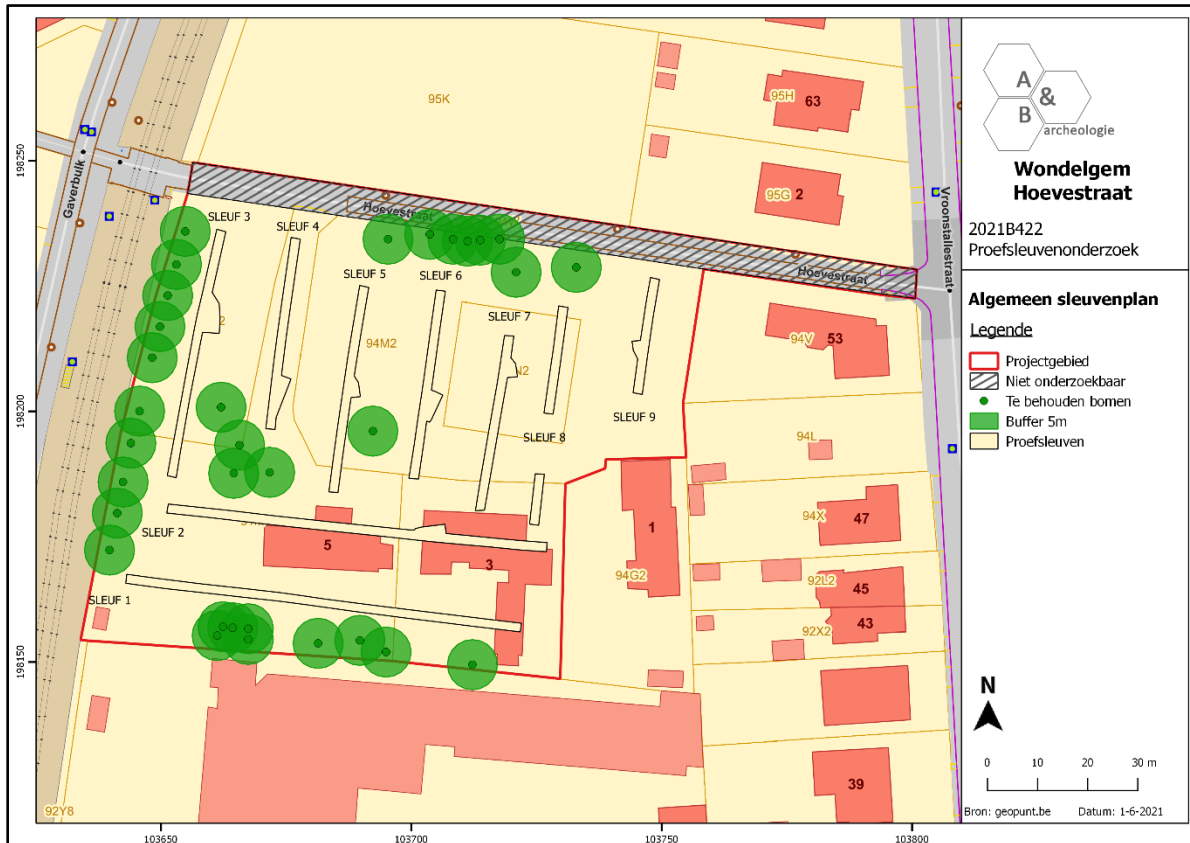
1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

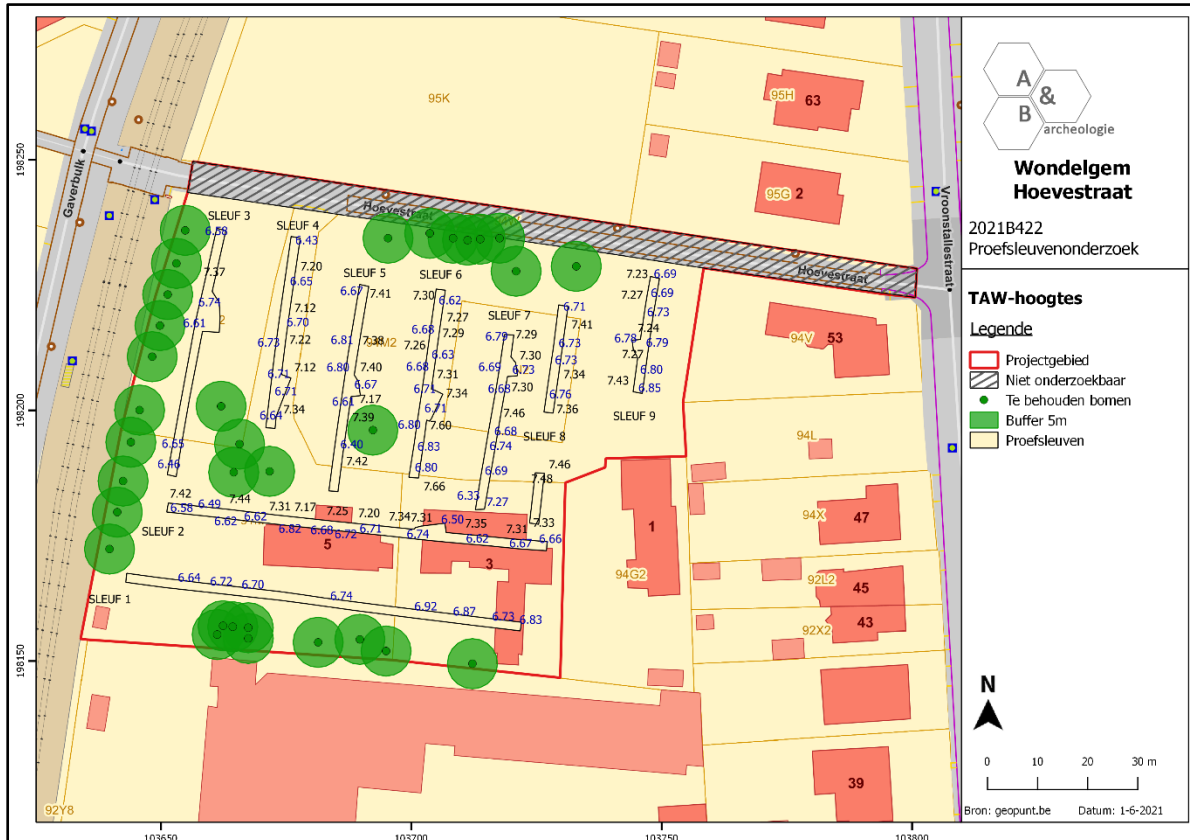
1.3.5. Selectie bronnen

De bekrachtigde archeologienota² van deze site werden als voornaamste bronnen aangewend.

² Heynssens, De Brant, Hoorne 2016.

Figuur 5 Algemeen sleuvenplan, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 6 Algemeen sleuvenplan met aanduiding van de hoogtes van het maaiveldniveau (zwart) en archeologisch vlak (blauw), geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

2. Assessment

2.1. Aardkundige opbouw

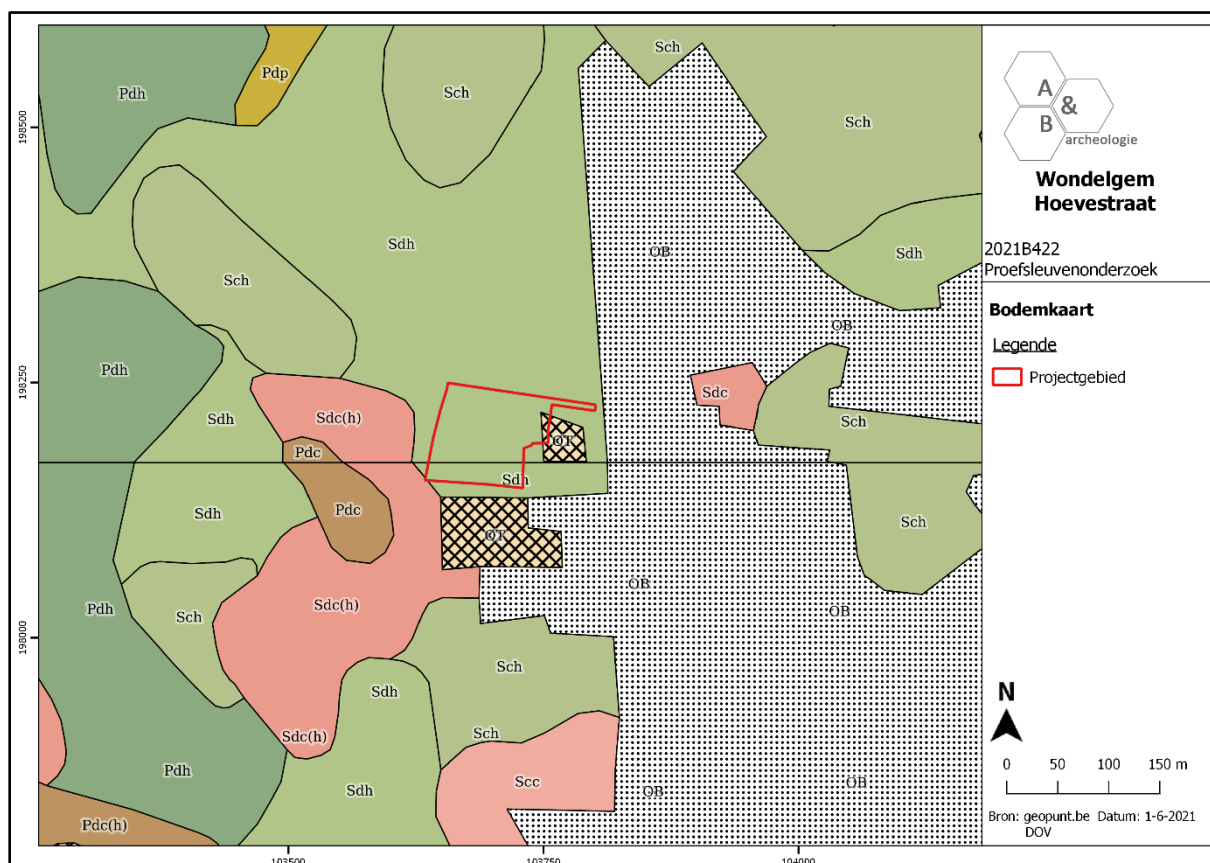
De aardkundige opbouw van het projectgebied werd op het terrein vastgesteld door het aanleggen van vijf bodemprofielen, verspreid over het gehele terrein. Op deze manier werd een waarheidsgetrouw inzicht verkregen in de bodemopbouw binnen het plangebied.

Op de bodemkaart worden verschillende bodemtypes aangegeven op en rond het terrein:

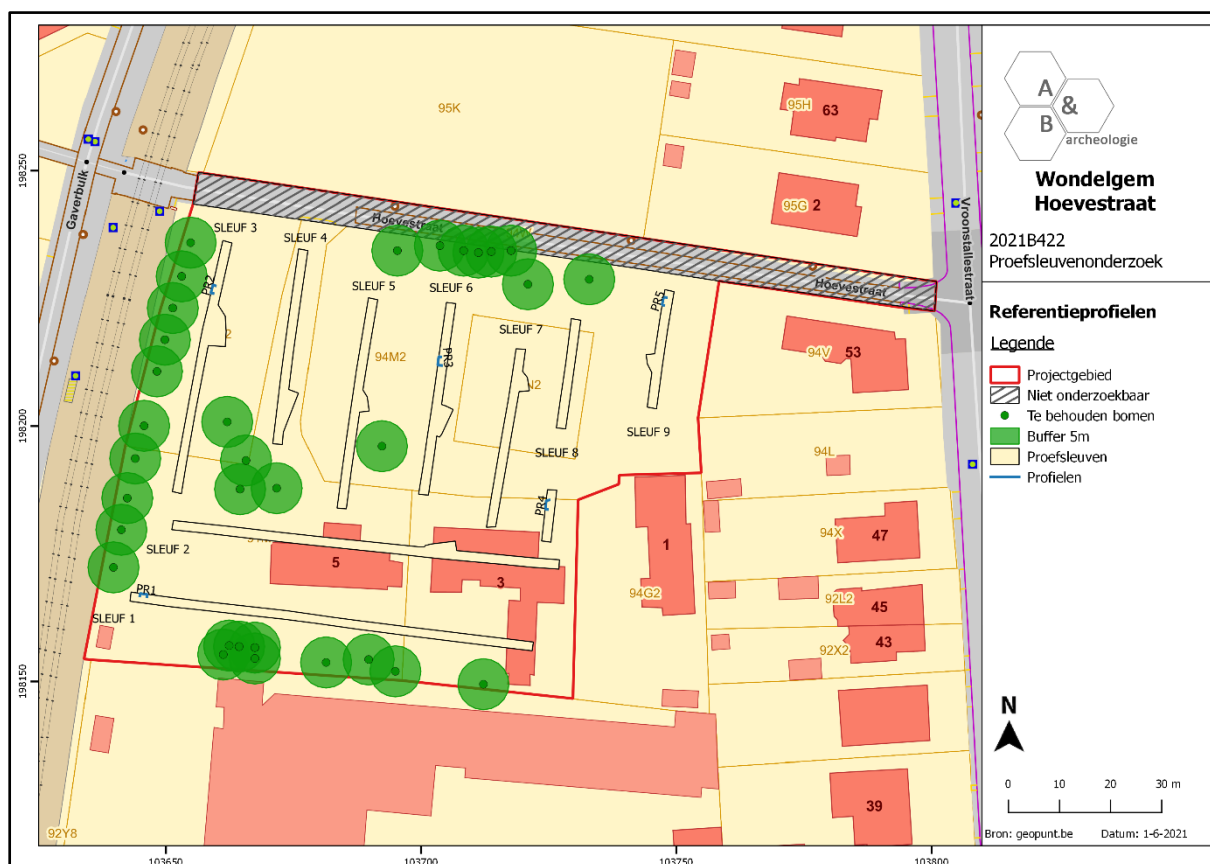
Op de bodemkaart wordt binnen het plangebied een Sdh-bodem aangegeven. Dit zijn matig natte lemige zandbodems met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont. Het zijn matig natte postpodzolen die worden gekenmerkt door een goed humeuze bouwlaag (Ap-horizont) die een gehomogeniseerd karakter heeft en ca. 30 à 50cm dik is. De podzol B is grotendeels opgelost of uitgedolven waardoor deze horizont op vele plaatsen bijna volledig is verdwenen. Roestverschijnselen zijn soms moeilijk waarneembaar in de podzol B maar beginnen doorgaans op een diepte van ca. 40 à 60cm.

De tijdens het proefsleuvenonderzoek geplaatste bodemprofielen tonen inderdaad aan dat plaatselijk een restant van een verbrokkelde B-horizont bewaard is. Deze is voornamelijk waar te nemen in profiel 3 en 5. Deze profielen worden gekenmerkt door een ca. 50cm dikke, donkerbruingrijze Ap-horizont waaronder een restant van de roestkleurige B-horizont kan worden opgemerkt. De onderliggende C-horizont bestaat uit een geelbruin lemig zand, waarbinnen witgekleurde zandige vlekken voorkomen. Ter hoogte van profiel 1 en 3 werd een A-C profiel waargenomen. Hierbij rust de donkerbruingrijze Ap-horizont meteen op de gelige C-horizont. De top van de C-horizont situeert zich op een diepte van ca. 60cm. Profiel 4 vertoont tot slot een verstoorde bodemopbouw tot een diepte van ca. 80cm. De top van de C-horizont werd hier reeds afgegraven en raakte vermengd met bovenliggende horizonten.

De proefsleuven werden aangelegd op één archeologisch niveau, namelijk de C-horizont. Deze bevond zich ca. 50 tot 75cm onder het huidige maaiveldniveau. De C-horizont bevindt zich in het noordoosten op ca. +6,7m TAW, in het zuidoosten op ca. +6,8m TAW, in het zuidwesten op ca. +6,6m TAW, in het noordwesten op ca. +6,6m TAW en centraal op ca. +6,7m TAW. Het archeologisch vlak kent aldus een relatief vlak verloop.

Figuur 7 Uitsnede uit de bodemkaart met aanduiding van het plangebied (bron: bureaustudie).

Figuur 8 Projectie van het algemeen sleuvenplan op het GRB met aanduiding van de referentieprofielen (bron: geopunt).

Figuur 9 Profiel 1 (sleuf 1) in zuidwesten met Ap-C profiel.

Figuur 10 Profiel 4 (sleuf 8) in het (zuid)oosten met verstoord bodemprofiel.

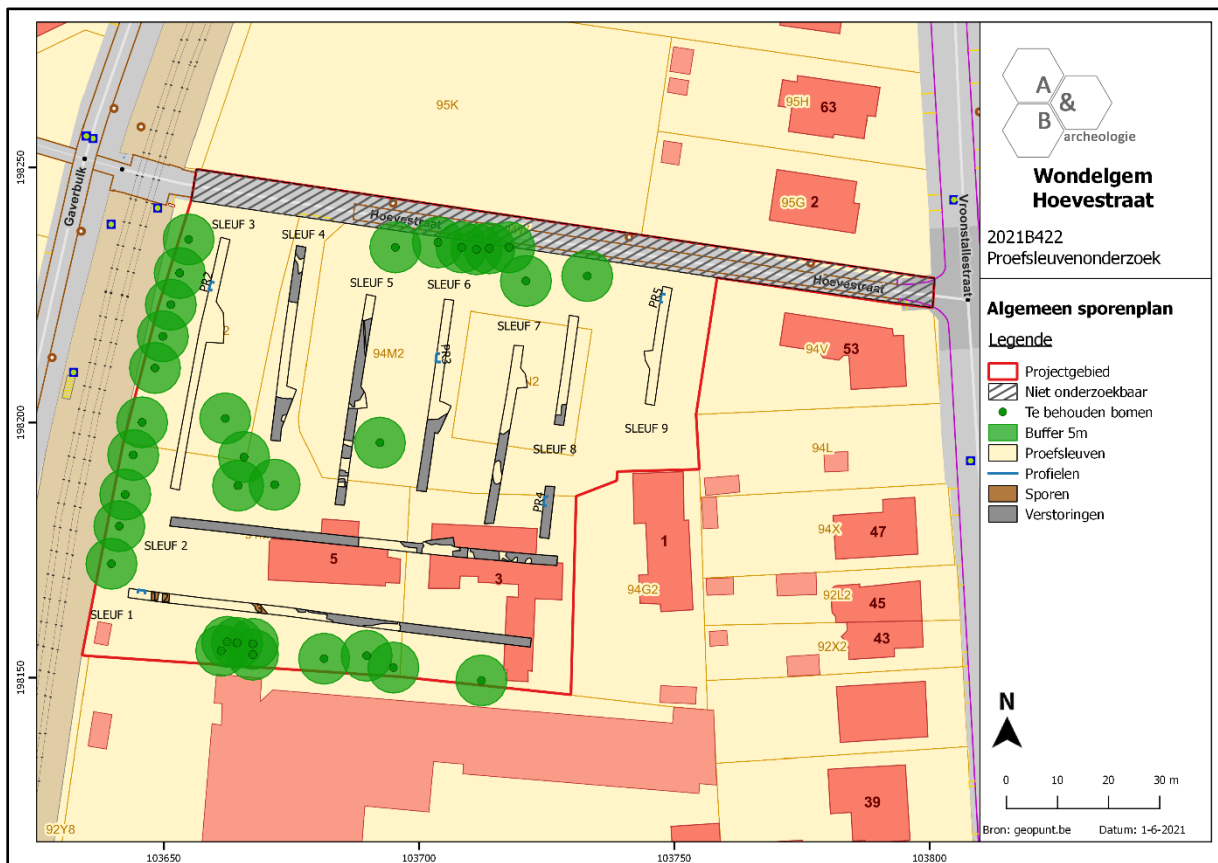

Figuur 11 Profiel 5 (sleuf 9) in het noordoosten met restant van een verbrokkelde B-horizont.

2.2. Assessment sporen

Het proefsleuvenonderzoek leverde slechts drie relevante archeologische sporen op (S1 t.e.m. S3). Het gaat om drie mogelijke greppelsegmenten aangetroffen in het zuidwestelijke deel van het plangebied, ter hoogte van sleuf 1. De greppels konden niet meer gevolgd worden ter hoogte van sleuf 2 gezien deze zone sterk verstoord bleek te zijn. Greppels S1 en S2 kennen een parallel noord-zuid verloop en hebben een donkerbruingrijze vulling. Mogelijk gaat het echter eerder om natuurlijke fenomenen ten gevolge van beworteling. Greppel S3 situeert zich iets ten oosten en wordt gekenmerkt door een noordwest-zuidoost georiënteerd verloop. Het spoor kent een gevlekte donkergrijsbruine vulling. Mogelijk kent de greppel een relatief beperkte ouderdom. Er werd geen vondstmateriaal aangetroffen in de sporen.

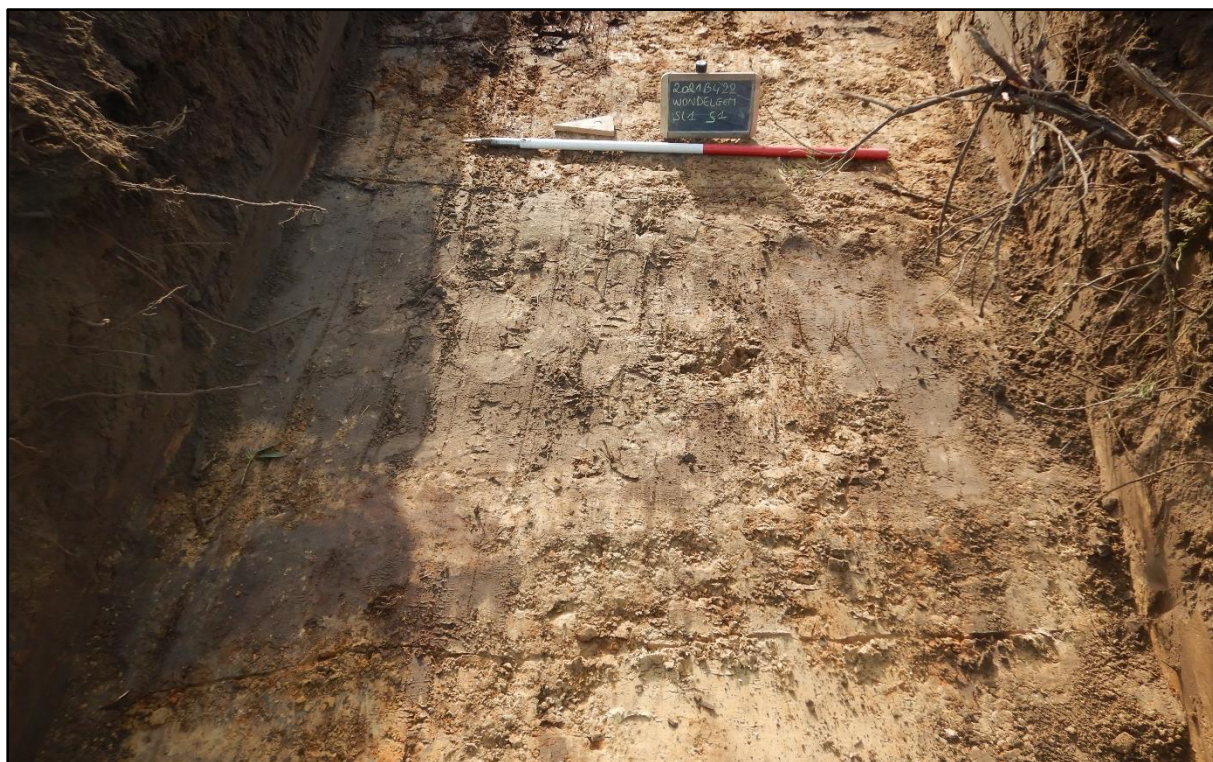
Verder werden over het gehele plangebied grootschalige verstoringen geattesteerd. Een deel van de C-horizont werd hierbij reeds afgegraven en vermengd met bovenliggende bodemlagen.

Figuur 12 Algemeen sporenplan geprojecteerd op het huidige kadaster met aanduiding van te behouden bomen en verstoringen (bron: geopunt.be).

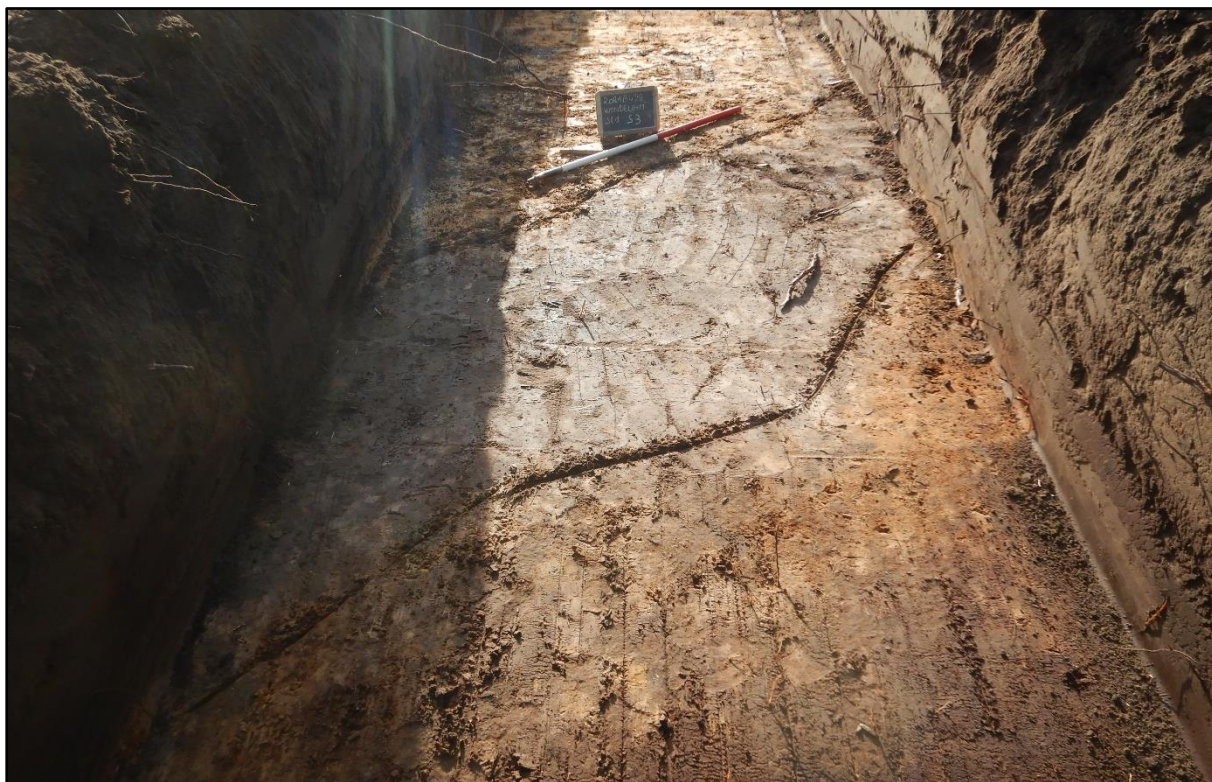
Figuur 13 Algemeen sporenplan, geprojecteerd op de orthofoto van 2020 (bron: geopunt.be).

Figuur 14 Vlakfoto van greppel S1 in sleuf 1.

Figuur 15 Vlakfoto van greppel S2 in sleuf 1.

Figuur 16 Vlakfoto van greppel S3 in sleuf 1.

Figuur 17 Zicht op een verstoorde zone in sleuf 1.

Figuur 18 Zicht op een verstoorde zone in sleuf 2.

Figuur 19 Zicht op een verstoorde zone in sleuf 6.

Figuur 20 Zicht op een verstoorde zone in sleuf 7.

2.3. Assessment vondsten

Niet van toepassing. Er werden geen vondsten aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

2.4. Assessment stalen

Niet van toepassing. Er werden geen stalen genomen tijdens het vooronderzoek.

2.5. Assessment conservatie

Niet van toepassing.

2.6. Datering, interpretatie en confrontatie met voorgaande onderzoeksfases

Hoewel het bureauonderzoek een verhoogde trefkans voor archeologische sites met grondsporen aangaf, werden binnen de grenzen van het plangebied slechts drie archeologische grondsporen aangetroffen. Het gaat om drie mogelijke greppelsegmenten, waarvan twee vermoedelijk eerder een natuurlijke oorsprong kennen. Het derde greppelsegment kent daarnaast wellicht een geringe ouderdom en is archeologisch weinig relevant. Het terrein bleek bovendien reeds in grote mate verstoord door vergravingen waarbij de top van de C-horizont werd afgegraven en vermengd met de bovenliggende bodemlagen. Ook ter hoogte van de voormalige bebouwing werden ingrijpende bodemverstoringen vastgesteld. In deze zones kan dan ook geen archeologisch erfgoed meer worden verwacht.

2.7. Synthese

2.7.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Voor het plangebied was een eerder ongekende archeologische waarde aangegeven. Het archeologisch vooronderzoek kon bijgevolg nuttige kenniswinst opleveren over de ontwikkeling van het plangebied en de directe omgeving. Het sleuvenonderzoek heeft echter aangetoond dat binnen de grenzen van het plangebied slechts drie weinig relevante archeologische sporen aanwezig zijn. De impact van de voormalige gebouwen en bijhorende nutsvoorzieningen is groot te noemen. Daarnaast werden op de onverstoorde delen ook weinig tot geen sporen aangetroffen. Twee van de drie aangetroffen greppelsegmenten zijn mogelijk eerder van natuurlijke oorsprong, terwijl het derde greppelsegment vermoedelijk een relatief beperkte ouderdom kent.

Gezien het beperkte aantal aangetroffen sporen en de geringe archeologische relevantie ervan en gezien de hoge verstoringsgraad van het terrein, wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd. Een verder onderzoek zou immers geen kenniswinst opleveren met betrekking tot de archeologische ontwikkeling van het terrein en zijn ruimere omgeving.

2.7.2. Beantwoording onderzoeksvragen

In het programma van maatregelen, horende bij de bekrachtigde archeologienota, waren de volgende onderzoeksvragen opgenomen:

- Wat is de bodemopbouw en wat zijn de eventuele bodemvormende factoren?

De tijdens het proefsleuvenonderzoek geplaatste bodemprofielen tonen inderdaad aan dat binnen het plangebied plaatselijk een restant van een verbrokkelde B-horizont bewaard is. Deze is voornamelijk waar te nemen in profiel 3 en 5. Deze profielen worden gekenmerkt door een ca. 50cm dikke, donkerbruingrijze Ap-horizont waaronder een restant van de roestkleurige B-horizont kan worden opgemerkt. De onderliggende C-horizont bestaat uit een geelbruin lemig zand, waarbinnen witgekleurde zandige vlekken voorkomen. Ter hoogte van profiel 1 en 3 werd een A-C profiel waargenomen. Hierbij rust de donkerbruingrijze Ap-horizont meteen op de gelige C-horizont. De top van de C-horizont situeert zich op een diepte van ca. 60cm. Profiel 4 vertoont tot slot een verstoorde bodemopbouw tot een diepte van ca. 80cm. De top van de C-horizont werd hier reeds afgegraven en raakte vermengd met bovenliggende horizonten.

- Wat zijn de lokale variaties binnen de bodemgenese?

De lokale variaties zijn voornamelijk te wijten aan recente bodemingrepen waardoor delen van de verbrokkelde B-horizont en de C-horizont werden uitgegraven.

- Wat is de impact van bodemvormende factoren of processen op het bewaringspotentieel en de bewaringstoestand van het archeologisch erfgoed?

Gezien het terrein reeds in grote mate werd vergraven, kan de bewaringstoestand van het archeologisch erfgoed zeer laag worden ingeschat.

- Zijn er in de proefsleuven relevante archeologische sporen of (steentijd)artefacten aanwezig?

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden slechts drie mogelijke greppelsegmenten met zeer geringe archeologisch relevantie aangetroffen. Bovendien bleek het terrein in grote mate onderhavig te zijn geweest aan recente verstoringen, gerelateerd aan de voormalige bebouwing van het terrein. Er wordt dan ook geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd.

3. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Wondelgem Hoevestraat (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog. De archeologienota bestond enkel uit een bureauonderzoek. In het programma van maatregelen was opgenomen dat een proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit verder vooronderzoek beschreven.

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op een site met een normale, eenvoudige verticale stratigrafie. Het sleuvenplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag in de aanleg van twee parallelle oost-west georiënteerde proefsleuven in het zuidelijke deel van het terrein en zeven parallelle noord-zuid georiënteerde proefsleuven in het noordelijke deel van het terrein. Het vooropgestelde sleuvenplan kon grotendeels gevolgd worden. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. Er werden extra kijkvensters aangelegd om de schijnbare afwezigheid van sporen na te gaan, alsook om de verstoringsgraad te controleren. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze opnieuw gedicht.

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 9.634,7m². De huidige Hoevestraat, alsook de bufferzone van telkens 5m rond de te behouden bomen konden niet onderzocht worden waardoor de onderzoekbare zone nog een oppervlakte van ca. 7232,7m² had. Hiervan werd ca. 827,6m² (11,4%) onderzocht door middel van proefsleuven en ca. 57,1m² (0,8%) door middel van kijkvensters. De vooropgestelde dekkinggraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarsleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald (12,2%). Desondanks kon een goed beeld verkregen worden van het archeologisch potentieel van het plangebied dat in dit geval duidelijk negatief bleek te zijn. Er werden slechts enkele greppelsegmenten teruggevonden, waarvan twee mogelijk eerder een natuurlijke oorsprong kennen.

Voor het plangebied was een eerder ongekende archeologische waarde aangegeven. Het archeologisch vooronderzoek kon bijgevolg nuttige kenniswinst opleveren over de ontwikkeling van het plangebied en de directe omgeving. Het sleuvenonderzoek heeft echter aangetoond dat binnen de grenzen van het plangebied slechts drie weinig relevante archeologische sporen aanwezig zijn. De impact van de voormalige gebouwen en bijhorende nutsvoorzieningen is groot te noemen. Daarnaast werden op de onverstoorde delen ook weinig tot geen sporen aangetroffen. Twee van de drie aangetroffen greppelsegmenten zijn mogelijk eerder van natuurlijke oorsprong, terwijl het derde greppelsegment vermoedelijk een relatief beperkte ouderdom kent.

Gezien het beperkte aantal aangetroffen sporen en de geringe archeologische relevantie ervan en gezien de hoge verstoringsgraad van het terrein, wordt **geen verder archeologisch onderzoek** geadviseerd. Een verder onderzoek zou immers geen kenniswinst opleveren met betrekking tot de archeologische ontwikkeling van het terrein en zijn ruimere omgeving.

4. Bibliografie

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021, *Inventaris Onroerend Erfgoed*, geraadpleegd op 1 juni 2021 op <https://inventaris.onroenderfgoed.be/>.
- Heynssens N., De Brant R., Hoorne J., 2016. *Wondelgem – Hoevestraat. DL&H Archeologienota*, Adegem: De Logi & Hoorne bvba.
- www.geopunt.be

5. Bijlages

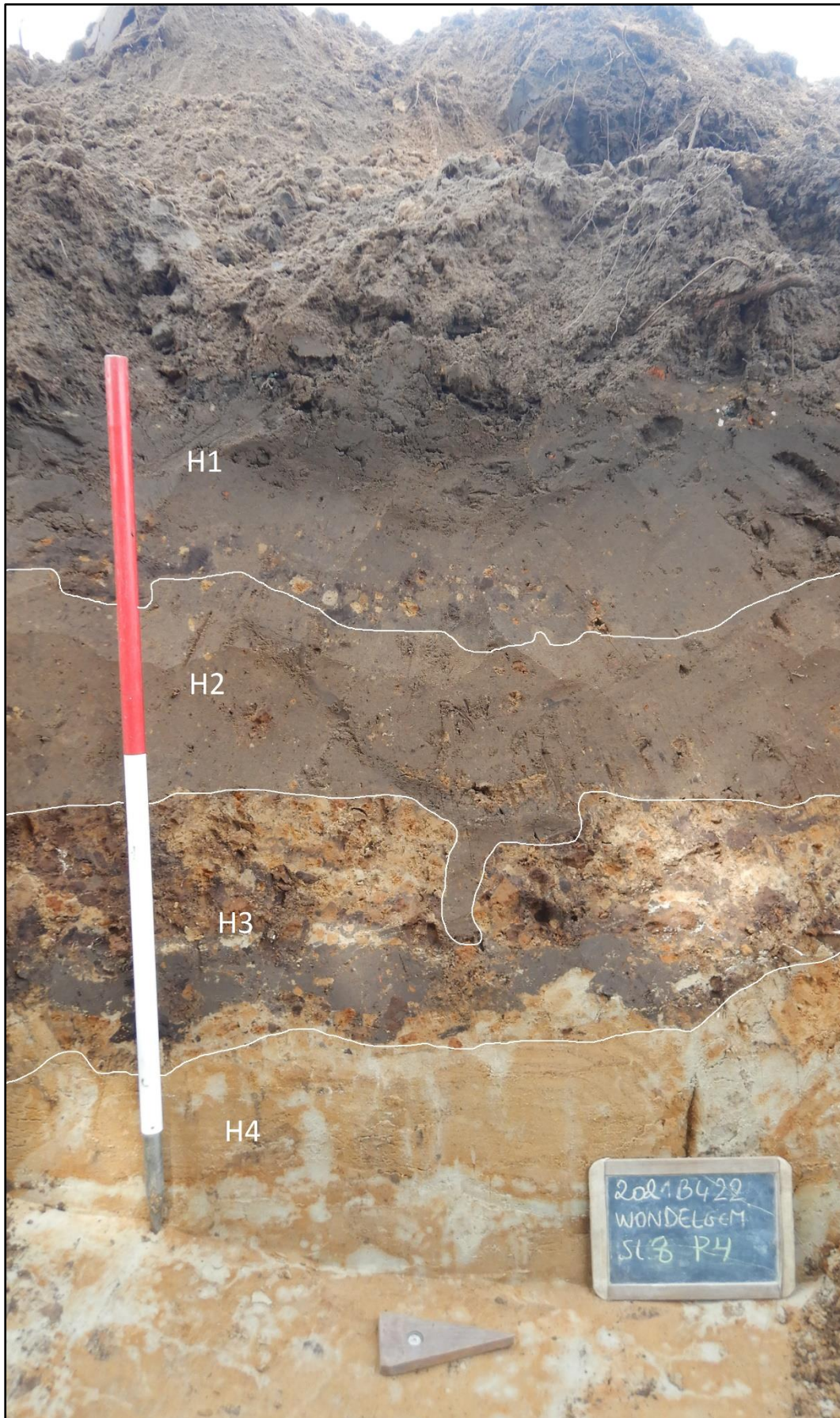
- Referentieprofielen

Projectcode		2021B422		Coördinaten	X 103644,98; Y 198167,30		
Type onderzoek		Proefsleuven			X 103646,36; Y 198167,09		
Profielnummer		PR1		Hoogte	+7,4m TAW		
Oriëntatie		W-O		Grondwater	niet bereikt		
Datum		28/05/2021		Classificatie	Sdh		
Weer		Droog, zonnig			Matig natte lemige zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont		
Beschrijving		Paulien Fonteyn		Fotonr	21		
Landgebruik		Braakland		Plannr	Zie algemeen sporenplan		
Vegetatie		/					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Ap	0	60	Droog	Ja	Duidelijk	Recht
H2	C	60	-	Droog	Nee	-	-
Kleur (visueel)		Vochtigheid		Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen	
				symbool	beschrijving		
Donkerbruingrijs		Matig droog		S	Lemig zand		Bioturbatie, inclusies: bouwkeramiek, moederbodem
Geel-beige		Matig droog		S	Lemig zand		Witte, zandige vlekken

Figuur 21 Zicht op profiel 1 in sleuf 1 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.

Projectcode		2021B422			Coördinaten	X 103724,32; Y 198183,71	
Type onderzoek		Proefsleuven				X 103724,53; Y 198185,41	
Profielnummer		PR4			Hoogte	+7,5m TAW	
Oriëntatie		Z-N			Grondwater	niet bereikt	
Datum		28/05/2021			Classificatie	Sdh	
Weer		Droog, zonnig				Matig natte lemige zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont	
Beschrijving		Paulien Fonteyn			Fotonr	22	
Landgebruik		Braakland			Plannr	Zie algemeen sporenplan	
Vegetatie		/					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Ophoging	0	25	Droog	Ja	Duidelijk	Vrij recht
H2	Ap	25	50	Droog	Ja	Duidelijk	Recht
H3	Verstoring	50	80	Droog	Ja	Duidelijk	Recht
H4	C	80	-	Droog	Nee	-	-
Kleur (visueel)		Vochtigheid		Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen	
				symbool	beschrijving		
Donkergrijs		Matig droog		S	Lemig zand	Opgevoerde laag	
Donkerbruingrijs		Matig droog		S	Lemig zand	Vergraven	
Geel, beige, donkergrijs, donkerbruin gevlekt		Matig droog		S	Lemig zand	Verstoorde laag	
Geelbruin, beige		Matig droog		S	Lemig zand	Witte, zandige vlekken	

Figuur 22 Zicht op profiel 4 in sleuf 8 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.

Projectcode		2021B422			Coördinaten	X 103747,23; Y 198223,73	
Type onderzoek		Proefsleuven				X 103747,51; Y 198225,25	
Profielnummer		PR5			Hoogte	+7,2m TAW	
Oriëntatie		Z-N			Grondwater	niet bereikt	
Datum		28/05/2021			Classificatie	Sdh	
Weer		Droog, zonnig				Matig natte lemige zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont	
Beschrijving		Paulien Fonteyn			Fotonr	23	
Landgebruik		Braakland			Plannr	Zie algemeen sporenplan	
Vegetatie		/					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Ap	0	50	Droog	Ja	Duidelijk	Recht
H2	B	50	60	Droog	Ja	Duidelijk	Onregelmatig
H3	C	50/60	-	Droog	Nee	-	-
Kleur (visueel)		Vochtigheid		Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen	
				symbool	beschrijving		
Donkerbruingrijs		Matig droog		S	Lemig zand	/	
Roestbruin		Matig droog		S	Lemig zand	Restant verbrokkelde B-horizont	
Geel, beige		Matig droog		S	Lemig zand	Witte, zandige vlekken	

Figuur 23 Zicht op profiel 5 in sleuf 9 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.

• **Figurenlijst**

Figuur 1 Uitsnede uit het verkavelingsplan met aanduiding van de te behouden bomen (bron: Initiatiefnemer).....	5
Figuur 2 Zicht op de te behouden bomen in het noordelijke deel van het terrein.	6
Figuur 3 Zicht op de te behouden bomen in het westelijke deel van het terrein.	6
Figuur 4 Zicht op de te behouden bomen in het zuidwestelijke deel van het terrein.....	7
Figuur 5 Algemeen sleuvenplan, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	10
Figuur 6 Algemeen sleuvenplan met aanduiding van de hoogtes van het maaiveldniveau (zwart) en archeologisch vlak (blauw), geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).....	10
Figuur 7 Uitsnede uit de bodemkaart met aanduiding van het plangebied (bron: bureaustudie).	12
Figuur 8 Projectie van het algemeen sleuvenplan op het GRB met aanduiding van de referentieprofielen (bron: geopunt).	12
Figuur 9 Profiel 1 (sleuf 1) in zuidwesten met Ap-C profiel.....	13
Figuur 10 Profiel 4 (sleuf 8) in het (zuid)oosten met verstoord bodemprofiel.	13
Figuur 11 Profiel 5 (sleuf 9) in het noordoosten met restant van een verbrokkelde B-horizont.	14
Figuur 12 Algemeen sporenplan geprojecteerd op het huidige kadaster met aanduiding van te behouden bomen en verstoringen (bron: geopunt.be).....	15
Figuur 13 Algemeen sporenplan, geprojecteerd op de orthofoto van 2020 (bron: geopunt.be).	16
Figuur 14 Vlakfoto van greppel S1 in sleuf 1.	16
Figuur 15 Vlakfoto van greppel S2 in sleuf 1.	17
Figuur 16 Vlakfoto van greppel S3 in sleuf 1.	17
Figuur 17 Zicht op een verstoorde zone in sleuf 1.....	18
Figuur 18 Zicht op een verstoorde zone in sleuf 2.....	18
Figuur 19 Zicht op een verstoorde zone in sleuf 6.....	19
Figuur 20 Zicht op een verstoorde zone in sleuf 7.....	19
Figuur 21 Zicht op profiel 1 in sleuf 1 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.....	27
Figuur 22 Zicht op profiel 4 in sleuf 8 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.....	29
Figuur 23 Zicht op profiel 5 in sleuf 9 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.....	31

- Plannenlijst

Plannummer	Type	Onderwerp	Schaal	Digitaal	Datum
1	Algemeen sporenplan	Allesporenkaart	1:800	X	1/06/2021

Sporenlijst

2021B422

Proefsleuvenonderzoek Wondelgem Hoevestraat

[illegible]

Wondelgem Hoeverstraat

2021B422
Proefsleuvenonderzoek

Algemeen sporenplan

Legende

- Projectgebied
- Niet onderzoekbaar
- Te behouden bomen
- Buffer 5m
- Proefsleuven
- Profielen
- Sporen
- Verstoringen

0 10 20 30 m

Bron: geopunt.be Datum: 1-6-2021

